

Силабус курсу СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма «Логопедія. Спеціальна психологія»
Дні занять:
Консультації:
Рік навчання: 2. Семестр: 4.
Мова викладання: українська

Викладач курсу	доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи, спеціальної освіти та менеджменту соціокультурної діяльності Олексюк Наталія Степанівна
Контактний телефон	+380662125355
E-mail	nataliya_oleksiuk@ukr.net
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	кредити ЄКТС – 4 (120 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціальна педагогіка» спрямована на комплексне вивчення здобувачами теоретичних і практичних засад соціальної педагогіки, дослідження виховних і соціалізуючих сил суспільства та способів їх актуалізації, шляхів інтеграції можливостей державних, громадських і релігійних організацій з метою підвищення ефективності процесу соціалізації особистості, групи, суспільства в цілому.

Структура курсу

Години (лек./сем./ практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Роль і місце соціальної педагогіки в системі наук про суспільство.	Аналізувати педагогічний простір соціуму та соціальний компонент педагогіки. Розуміти місце соціальної педагогіки в системі наук про людину. Розрізняти соціальну педагогіку і соціальну роботу. Знати предмет, завдання і функції соціальної педагогіки. Розуміти основні категорії соціальної педагогіки. Аналізувати сфери діяльності та функції соціального педагога. Розрізняти знання, уміння і навички, професійно цінні якості, професійні обов'язки соціального педагога. Знати Кодекс етики соціального педагога.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	2. Соціально-педагогічний процес: поняття, зміст,	Аналізувати поняття «соціально-педагогічний процес». Знати	Презентації, питання,

	принципи. Соціальне виховання. Соціалізація особистості.	фактори, що визначають ефективність соціально-педагогічного процесу. Розуміти структуру соціально-педагогічного процесу. Знати зміст понять: а) «соціальне виховання», його цілі, зміст, сутність, принципи, методи і форми здійснення як предмет соціальної педагогіки; б) «соціалізація»; програми, форми і методи соціалізації особистості; принципи соціалізації; провідні напрями соціалізації особистості; основні фактори та види соціалізації особистості, їх педагогічний потенціал та характеристика. Аналізувати види і типи жертв несприятливих умов соціалізації.	вправи, тести
2/2	3. Поняття «норма» і «відхилення від норми» в соціальній педагогіці.	Розуміти значення понять «норма» і «відхилення від норми» в соціальній педагогіці. Аналізувати різні типи норм і відхилень. Розуміти роль психолого-медико-педагогічних комісій в діагностиці відхилень від норми.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2	4. Методика і технології соціально-педагогічної діяльності.	Аналізувати зміст поняття «методика соціально-педагогічної діяльності». Знати класифікацію методів соціально-педагогічної роботи. Загальні і відмінні ознаки методу, прийому і засобу. Розуміти значення використання засобів соціально-педагогічної діяльності як важливий компонент здійснення соціалізації особистості. Характеризувати структуру соціально-педагогічних технологій. Знати види соціально-педагогічних технологій.	Презентації, питання, вправи, тести
2/2/2	5. Сім'я як об'єкт і суб'єкт соціально-педагогічної діяльності.	Аналізувати основні функції сім'ї. Характеризувати соціальний статус сім'ї. Знати типи сімей. Характеризувати взаємовідносини в сім'ї. Криза в сім'ї. Дитина і її роль у сім'ї, проблеми соціалізації дитини в сім'ї. Стратегія і тактика сімейного виховання. Сімейне виховання як система. Характеризувати типи сімейного виховання. Знати сучасні форми соціально-педагогічної допомоги сім'ї. Розуміти значення	Презентації, питання, вправи, тести

		підготовки молоді до сімейного життя.	
2/2/2	6. Соціально-педагогічна діяльність навчально-виховних закладів. Обдарованість як соціально-педагогічна проблема.	Розуміти зміст поняття «навчально-виховні заклади». Аналізувати заклади дошкільної освіти; альтернативні форми здобуття дошкільної освіти; загальноосвітні; позашкільні; професійно-технічні та вищі навчальні заклади. Знати зміст соціально-педагогічної діяльності навчально-виховного закладу. Знати суб'єкти і об'єкти соціально-педагогічної діяльності НВЗ. Знати зміст професійної діяльності соціального педагога у НВЗ; посадові обов'язки соціального педагога у НВЗ. Розуміти суть поняття «обдарованість». Аналізувати види обдарованості; знати методи роботи соціального педагога з обдарованими дітьми.	Презентації, питання, вправи, тести
1/4	7. Соціально-педагогічна робота з дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими опіки батьків.	Знати зміст понять «опіка» і «опікунство». Аналізувати історичні корені сучасної системи опіки і опікунства. Знати категорії дітей, що потребують опіки. Знати зміст роботи соціального педагога в притулках і інтернатах та соціально-педагогічної діяльності при усиновленні дитини.	Презентації, питання, вправи, тести
1/4	8. Соціально-педагогічна допомога особам з особливими потребами.	Розробляти загально-педагогічну характеристику дітей з обмеженими можливостями. Знати види соціально-педагогічної допомоги сім'ям, що виховують дітей з особливими потребами. Розуміти зміст і структуру індивідуальної програми реабілітації дитини з особливими потребами. Знати основні засади лікувальної педагогіки.	Презентації, питання, вправи, тести
1/2/2	9. Адаптація і дезадаптація людини. Важковиховуваність і педагогічна занедбаність. Девіації і делінквенції як соціально-педагогічна проблема. Злочинність.	Аналізувати девіації як соціально-негативну поведінку. Знати види девіацій. Розрізняти девіантну, деліквентну і кримінальну поведінку. Знати концепції девіацій. Аналізувати сучасний стан проблеми правопорушень і злочинності. Характеризувати соціально-педагогічну профілактику правопорушень, а саме її зміст, завдання, форми і методи роботи.	Презентації, питання, вправи, тести

1/2/2	10. Громадські організації і релігійні конфесії як об'єкт і суб'єкт соціально-педагогічної діяльності.	Розуміти роль громадських організацій в життєдіяльності суспільства та соціалізації особистості. Аналізувати діяльність дитячих і молодіжних організацій в Україні. Характеризувати християнські конфесії як суб'єкт соціально-педагогічної діяльності. Розуміти особливості соціально-педагогічної діяльності в різних християнських конфесіях.	Презентації, питання, вправи, тести
-------	--	--	-------------------------------------

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК-9	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, спрямування до особистісного та професійного розвитку, самовдосконалення та всебічної професійної самореалізації.
ФК 2	Здатність до застосування знань з педагогіки і психології, реалізації механізмів навчання та виховання дитини задля забезпечення спрямованої соціалізації та інтеграції особистості з порушеннями психофізичного розвитку.
ФК 6	Здатність організовувати та здійснювати навчальну, корекційну та виховну роботу з особами, які мають порушення психофізичного розвитку з урахуванням структури порушення, вікових та індивідуальних особливостей осіб, вимог освітніх стандартів, програм навчання та виховання.
ФК 7	Здатність розробляти та впроваджувати освітні, соціальні, соціально-педагогічні технології забезпечення інклюзивної освіти в умовах закладів, служб, установ, організацій сфери освіти, охорони здоров'я, соціального захисту.
ФК 9	Здатність здійснювати психолого-педагогічний супровід дітей різних нозологій в інклюзивному середовищі загальноосвітнього навчального закладу та членів їх сімей.
ФК 11	Здатність співпрацювати з колегами, батьками та іншими фахівцями під час розробки та реалізації індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами та у процесі соціально-педагогічного супроводу дитини в інклюзивному освітньому середовищі.
	Програмні результати навчання
ПРН 3	Виявлена здатність розуміти теоретичні аспекти розвитку, освіти та виховання дітей з особливими освітніми потребами, особливостей їх становлення та соціалізації, принципів надання їм психолого-педагогічної допомоги.
ПРН 7	Виявлена здатність здійснювати навчальну та організаційну, діяльність в закладах спеціальної та інклюзивної освіти на основі етичних засад професійної діяльності, розуміння та поваги до психофізіологічних особливостей осіб з особливими освітніми потребами.
ПРН 8	Виявлена здатність розробляти та впроваджувати методики і технології корекційно-розвивальної роботи, генерувати та реалізувати ідеї для вдосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.
ПРН 9	Виявлена здатність встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними установами задля забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

ПРН 11	Виявлена здатність визначати цілі командної та міждисциплінарної взаємодії, робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності спільної діяльності у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.
---------------	---

Рекомендовані джерела

Базові

1. Архипова С. П. Соціальна педагогіка: навчально–методичний посіб. / С. П. Архипова, Г. Я. Майборода. Черкаси Ужгород: Мистецька лінія, 2002. 268 с.
2. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях : навч. посіб. / О. В. Безпалько. К. : ЦУЛ, 2009. 208 с.
3. Богданова І. М. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / І. М. Богданова. К. : Знання, 2008. 343 с.
4. Ворощук О. Л. Основи соціально-педагогічних досліджень : метод. реком. для студ. спец. 7.010105 – соціальна педагогіка / О. Лемко, Г. Ворощук. Івано-Франківськ : Плай, 2008. – 39 с.
5. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка : підруч. / М. Б. Євтух, О. П. Сердюк. К. : МАУП, 2003. – 232 с.
6. Жигайло Н. І. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / Н. І. Жигайло. Львів : Новий Світ–2000, 2007. 256 с.
7. Зозуляк Р. Етика соціально–педагогічної діяльності : метод. реком. / Р. Зозуляк. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2007. 40 с.
8. Інтегрований курс соціально–педагогічної теорії і практики / за ред. І. М. Богданової. – Одеса : Пальміра, 2005. 538 с.
9. Ковбас Б. І. Технології соціально–педагогічної діяльності (підготовка до державного іспиту) : навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Соціальна педагогіка" / Б. І. Ковбас, Н. В. Сабат, Л. І. Березовська. Івано-Франківськ : НАІР, 2012. 184 с.
10. Олексюк Н.С. Соціальна підтримка батьків дітей з особливими потребами як актуальна проблема Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Педагогіка та психологія»: зб.наук.пр. Мукачево: Вид-во МДУ, 2019. Випуск 2 (10). Частина 2. 120 с. С.63-66.
11. Олексюк Н.С. Зміст роботи соціального педагога в центрі соціально-психологічної реабілітації: досвід і перспективи. Social Work and Education. Vol. 7, No. 2. Ternopil-Aberdeen, 2020. pp. 236-243.
12. Пенішкевич О. І. Соціальна педагогіка : Модульна технологія навчального курсу : навч. посіб. / О. І. Пенішкевич, Л. І. Тимчук. Чернівці : Чернівецький нац. ун–т, 2010. 496 с.
13. Сабат Н. В. Історія соціальної роботи : навч.–метод. посіб. / Н. В. Сабат. Івано-Франківськ : Вид. В. Дяків, 2007. – 143 с.
14. Сабат Н. В. Теорії та методи соціальної роботи : метод. реком. / Н. В. Сабат. Івано-Франківськ : Вид. І. Я. Третяк, 2008. 104 с.
15. Сабат Н. В. Технології соціально–педагогічної діяльності : метод. рекомендації з курсу / Н. В. Сабат. Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ Прикарпатського нац. ун–ту ім. В. Стефаника, 2006. 120 с.
16. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / за заг. ред. І. Д. Зверєвої. К. : ЦУЛ, 2008. – 336 с.
17. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / О. В. Безпалько, І. Д. Зверєва, Т. Г. Веретенко; за ред. О. В. Безпалько. К. : Академвидав, 2013. 312 с.

18. Соціальна педагогіка : Підручник. 5-те видання виправлене та доповнене / Авт. колектив: Р.Х.Вайнола, А. Й. Капська, Н. С. Олексюк. К : Центр учбової літератури, 2013. 488с.
19. Соціально-педагогічна робота з проблемними сім'ями : посібник / А. Й. Капська, Н.С. Олексюк, С.М. Калаур, З.З. Фалинська. Тернопіль: Астон, 2010. 304 с. (гриф МОН).
20. Соціальна педагогіка: теорія і технології : підруч. / за ред. І. Д. Зверев. К. : ЦНЛ, 2006. 316 с.
22. Шевців З. М. Основи соціально-педагогічної діяльності : навч. посіб. / З. М. Шевців. К. : ЦУЛ, 2012. 248 с.

Політика оцінювання

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим; бали, отримані на занятті, сумуються і визначають загальну кількість балів за модульний контроль.

Політика щодо термінів та перескладання завдань: завдання, які виконуються з порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. До перескладання модулю/модулів студент допускається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Зафіксовані порушення норм доброчесності під час складання підсумкового контролю є підставою для розгляду на засідання Комісії з питань етики та академічної доброчесності університету.

Оцінювання

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усне обговорення, розгляд питань, завдання	80
Залік – тести	20

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	зараховано
B	85-89	
C	75-84	
D	65-74	
E	60-64	
FX	35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
F	1-34	не зараховано з обов'язковим повторним курсом